न्विधत्ते। "प्रजापतिर्देवेभ्यो यज्ञान् व्यादिशत्। स आत्मन्नश्वमेधमधत्त। तं देवा अब्रुवन्। एष वाव यज्ञः। यदश्वमेधः। अप्येव नो वास्त्विति। तेभ्य एतानन्नहोमान् आयच्छत्। तानजुहोत्। तैर्वै सदेवानप्रीणात्। यदन्नहोमान् जुहोति॥१॥ देवानेव तैर्यजमानः प्रीणाति" इति। पुरा 'प्रजापतिः', अन्येभ्यः 'देवेभ्यः' अग्न्यादिभ्यः, अश्वमेधव्यतिरिक्तान् 'यज्ञान्', विभज्य दत्त्वा स्वात्मनि 'अश्वमेधं', स्थापितवान्। तदानीं 'देवाः', प्रजापतिमेवम् 'अब्रुवन्', योऽयम् 'अश्वमेधः', 'एष एव', मुख्यः 'यज्ञः', अतोऽस्माकं भागः 'अस्त्वेवेति'। ततः प्रजापतिः 'तेभ्यः', 'अन्नहोमान्', कृत्वा तद्धोमेन 'तान्' सर्व्वान् 'देवान्', प्रीतानकरोत्। तस्मात् सर्व्वदेवप्रीत्यर्थमन्नहोमाः कर्त्तव्याः॥

(२) तेषु होमेषु यानि दशद्रव्याणि तत्रैकं द्रव्यं विधत्ते। "आज्येन जुहोति। अग्नेर्वा एतद्रूपम्। यदाज्यम्। यदाज्येन जुहोति। अग्निमेव तत् प्रीणाति" इति। आज्यस्याग्निप्रियत्वात् तद्रूपत्वं। अत आज्यहोमेनाग्निं प्रीतं करोति॥

(३) एवमन्यानि नव द्रव्याणि क्रमेण विधत्ते। "मधुना जुहोति। महत्यै वा एतद्देवतायै रूपम्। यन्मधु। यन्मधुना जुहोति॥२॥ महतीमेव तद्देवतां प्रीणाति। तण्डुलैर्जुहोति। वसूनां वा एतद्रूपम्। यत्तण्डुलाः। यत्तण्डुलैर्जुहोति। वसूनेव तत्प्रीणाति। पृथुकैर्जुहोति। रुद्राणां वा एतद्रूपम्। यत् पृथुकाः। यत् पृथुकैर्जुहोति॥३॥ रुद्रानेव तत्प्रीणाति।